

Zpráva o výsledcích
Výzkumu o životních
prioritách Romů
v České republice
Podzim 2023

- Zpráva vychází z rozsáhlého sběru dat mezi stovkou romských žen a mužů z pěti lokalit (Chodov, Chomutov, Praha, Budišov nad Budišovkou a Rokycany) v České republice, který probíhal mezi červnem a zářím 2023.
- Průzkumný dotazníkový výzkum byl proveden pěti členkami romské ženské skupiny Manushe ve vybraných lokalitách.
- Každá členka osobně provedla rozhovor s celkem dvaceti respondenty.
- Všechny vyplněné dotazníky byly následně shromážděny a zpracovány. Výsledky tohoto výzkumu jsou prezentovány v tomto dokumentu.

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

01

O Slovu 21, z.s.

O Slovu 21, z.s.

Slovo 21, z.s. (založeno v roce 1999) se věnuje úspěšnému začlenění Romů do české společnosti. Naše strategie spočívá v poskytování kvalitní podpory Romům, aby byli schopni samostatně identifikovat a formulovat své potřeby a požadavky a následně je prosazovat a bojovat za ně. To je důvodem, proč jako jedna z mála nevládních organizací neposkytujeme sociální služby, ale posilováním kapacit samotných Romů vytváříme podmínky pro jejich plnou emancipaci a začlenění do všech oblastí života.

Slovo 21 prosazuje zájmy Romů, migrantů a představitelů většiny na lokální, národní a mezinárodní úrovni. Spolupráce je klíčová pro naši organizaci, a proto neustále spolupracujeme s institucemi a organizacemi nejen v České republice, ale i na mezinárodní úrovni. Práce, kterou vykonáváme, má smysl. Umí nám umožnit pozitivně ovlivňovat životy tisíců lidí v nouzi, což má pozitivní dopad na celou společnost.

Slovo 21 realizuje různé projekty v oblastech vzdělávání, posilování žen, sociálního začleňování, kultury a umění, aktivit na budování kapacit a advokacie. V současné době máme 22 zaměstnanců na plný úvazek a přes 100 smluvních pracovníků (DPP/částečný úvazek). Náš tým je složen z Romů, Čechů a cizinců z různých částí světa. V současné době Slovo 21 realizuje 21 projektů zaměřených na Romy a cizince.

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

02

Úvod

Podle Iana Hancocka (Hancock, I. *Danger! Educated Gypsy: Selected Essays*; University of Hertfordshire Press: Hertfordshire, Velká Británie, 2010) pocházejí Romové ze Severní Indie a jsou v Evropě známi téměř tisíc let. Během většiny této doby byli diskriminováni a potlačováni hlavním proudem společnosti. Romové jsou největší etnickou menšinou v Evropské unii, představující zhruba 10–12 milionů lidí. V České republice žije přibližně 250 000 až 300 000 Romů.

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Situace romské menšiny patří po roce 1989 mezi nejpálčivější otázky v české společnosti. Představuje vážné výzvy v oblasti lidských práv a sociální ekonomiky. Navzdory částečným úspěchům, jako například vytvoření podmínek pro emancipaci Romů, podporu romské kultury a jazyka a zahájení zásadních reforem v oblasti vzdělávání romských dětí a provozu institucí podporujících integraci Romů, se dosud nepodařilo nastavit vývoj v této oblasti na celkově pozitivní trať. Tendence vedoucí k marginalizaci, sociálnímu vyloučení a teritoriální segregaci některých Romů stále přetrvávají. Romové se dennodenně potýkají s předsudky, intolerancí a diskriminací.

**Financováno
Evropskou unií**

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

- I přes zásadní paradigmatické změny v oblasti ochrany lidských práv a podpory rovnosti od pádu komunistického režimu se české společnosti stále nedaří účinně chránit práva romské menšiny a bránit ji před diskriminací.
- Na začátku devadesátých let byli Romové uznáni jako národnostní menšina a jejich vůdci se zapojili do politického života, ale brzy se ukázalo, že sociální status významné části romské menšiny se rychle zhoršoval.
- V roce 1997, jako odpověď na tuto situaci, přijala vláda Zprávu Bratinka, která poprvé od roku 1989 na vládní úrovni odhalila dramatický ekonomický a sociální úpadek významné části romské menšiny.
- Na základě znepokojujících zjištění byla v roce 2000 vypracována první Koncepce integrace Romů. (Strategie pro integraci Romů 2021-2030, strana 5)

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Zkušenost se sběrem dat

·V roce 2014 jsme provedli rozsáhlý výzkum týkající se postavení romských žen v České republice. Na dotazník jsme obdrželi odpovědi od 600 romských žen z celé země. Byl to první výzkum svého druhu a jeho výsledky stále slouží jako relevantní zdroj dat.

2014

Připravujeme další rozsáhlý výzkum (s 500 respondentkami – romskými ženami v České republice) zaměřený na domácí a genderově podmíněné násilí v romské komunitě, který proběhne v roce 2024.

V současné době

Pro potřeby projektu Bidaripen/Audacity provedli jsme menší průzkum o účasti Romů na veřejném dění. Výsledky průzkumu ukázaly, že romští občané zřídka využívají svá občanská práva a nejsou aktivními občany.

2020-2022

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Obsah zprávy

Cíl výzkumu a typ využití metodologie

Druhá část je věnována tématu životních priorit a obsahuje otázky týkající se jejich životních vzorů (idolů) a budoucích životních úspěchů

Obecné informace o respondentech včetně pohlaví, věku, rodinného stavu, informací o dětech, vzdělání, místa bydliště a zdroje jejich příjmů.

Třetí část je zaměřena na spokojenost s jejich životy s důrazem na jejich obavy a potencionální hrozby.

Tato zpráva také obsahuje konkrétní doporučení pro zlepšení životních podmínek Romů.

**Financováno
Evropskou unií**

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Cíl výzkumu

- Mnoho Romů v České republice se nachází na okrajích společnosti a potýká se s problémy sociálního vyloučení, institucionální diskriminace, nízkého vzdělání, nezaměstnanosti a špatného zdraví. Cílem tohoto výzkumu je popsat, jak skupina Romů ve vybraných pěti lokalitách včetně sociálně vyloučených oblastí (Budišov nad Budišovkou, Chodov, Chomutov, Praha a Rokycany) chápe své vzory a jak je identifikuje. Současně se výzkum zaměřuje na informace o jejich pohodlí, kvalitě života a o tom, jak zvládají svou životní situaci.
-
- Výsledky tohoto výzkumu poslouží jako relevantní výchozí bod při přípravě různých aktivit zaměřených na nejdůležitější životní priority, které přispívají ke zlepšení životních podmínek Romů. Dále budou výsledky sloužit jako základ pro zainteresované strany při plánování otevřených výzev v rámci integrace romské menšiny v České republice.

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

03

Metodologie

Cíl výzkumu

Kvalitativní

Data sestávají z kvalitativních rozhovorů, celkem bylo vybráno sto respondentů – romských žen a mužů na základě věku, pohlaví a místa bydliště. S cílem získat co nejkomplexnější obraz jsme se rozhodli využít této příležitosti k rozšíření informací o respondentech a lépe porozumět jejich prioritám. Respondenti vyplňovali anonymně dotazníky (dotazování vedly členky romské ženské skupiny Manushe, což je odnož organizace Slovo 21, která se dlouhodobě věnuje posilování postavení romských žen v komunitě a společnosti obecně). Data byla následně analyzována jak kvantitativně, tak kvalitativně za využití fenomenologicko-hermeneutického přístupu.

Období

Výzkum byl realizován v období září až říjen 2023.

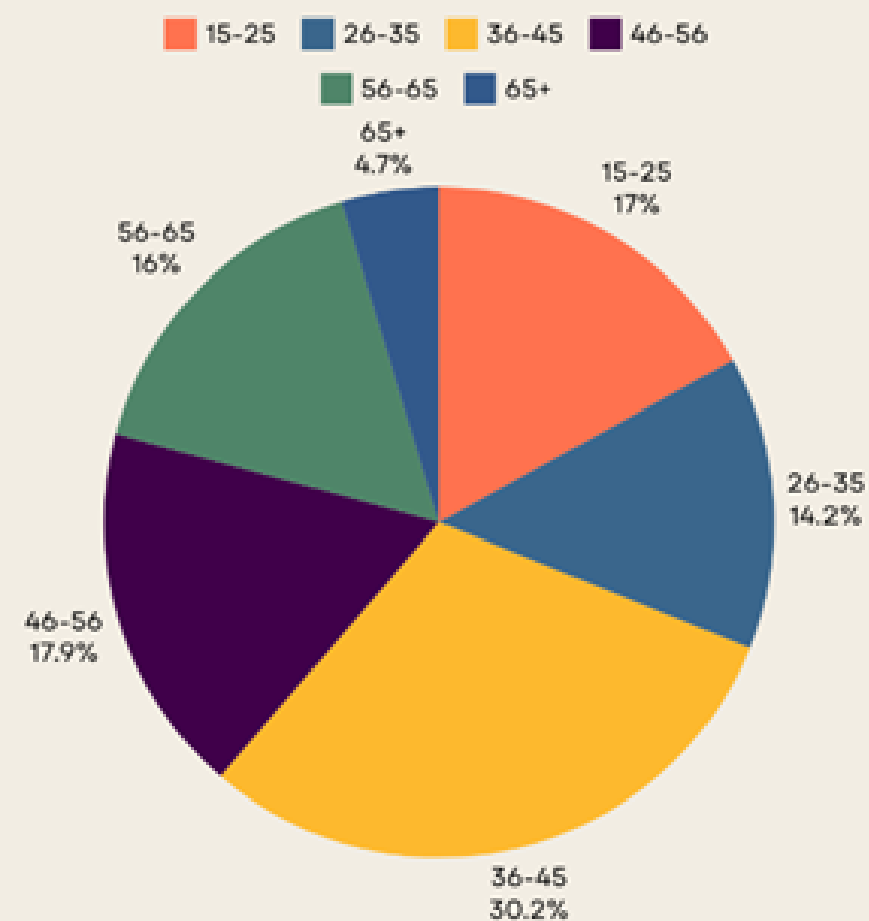
Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

A.

Základní informace o respondentech

Věk

Dotazník nabídl respondentům na výběr šest věkových kategorií: 15-25; 26-35; 36-45; 46-55; 56-65; 65+, (Graf 1). Analýza věku respondentů byla pro náš výzkum nezbytná především z následujících důvodů:

1. Generační rozdíly:

Různé věkové skupiny mohou mít odlišné hodnoty a priority. Věková analýza umožňuje identifikovat generační rozdíly v životních prioritách.

2. Cílení intervence:

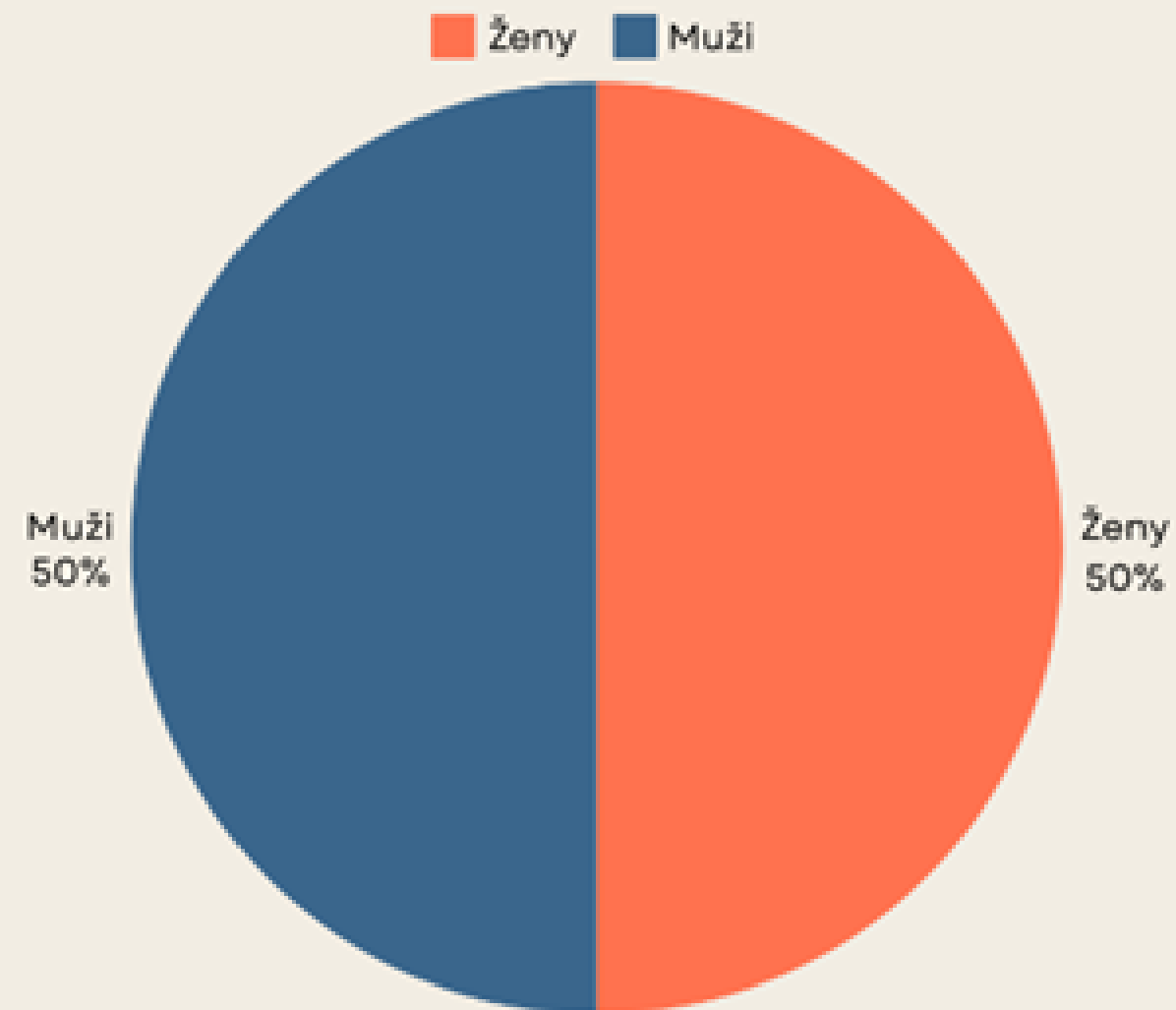
Věková analýza může poskytnout informace o tom, jaké jsou specifické potřeby jednotlivých skupin, což může pomoci zacílit budoucí intervence a projekty.

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Pohlaví

- Cílem výzkumu bylo zapojit rovnocenný vzorek mužů a žen. Výzkumný dotazník vyplnilo celkem 50 žen a 50 mužů. Obecně lze říci, že genderová analýza přináší do výzkumu komplexní pohled, umožňuje lépe porozumět různorodosti názorů a potřeb mužů a žen a ovlivňuje kvalitu a relevanci výzkumných zjištění. (Graf 2)

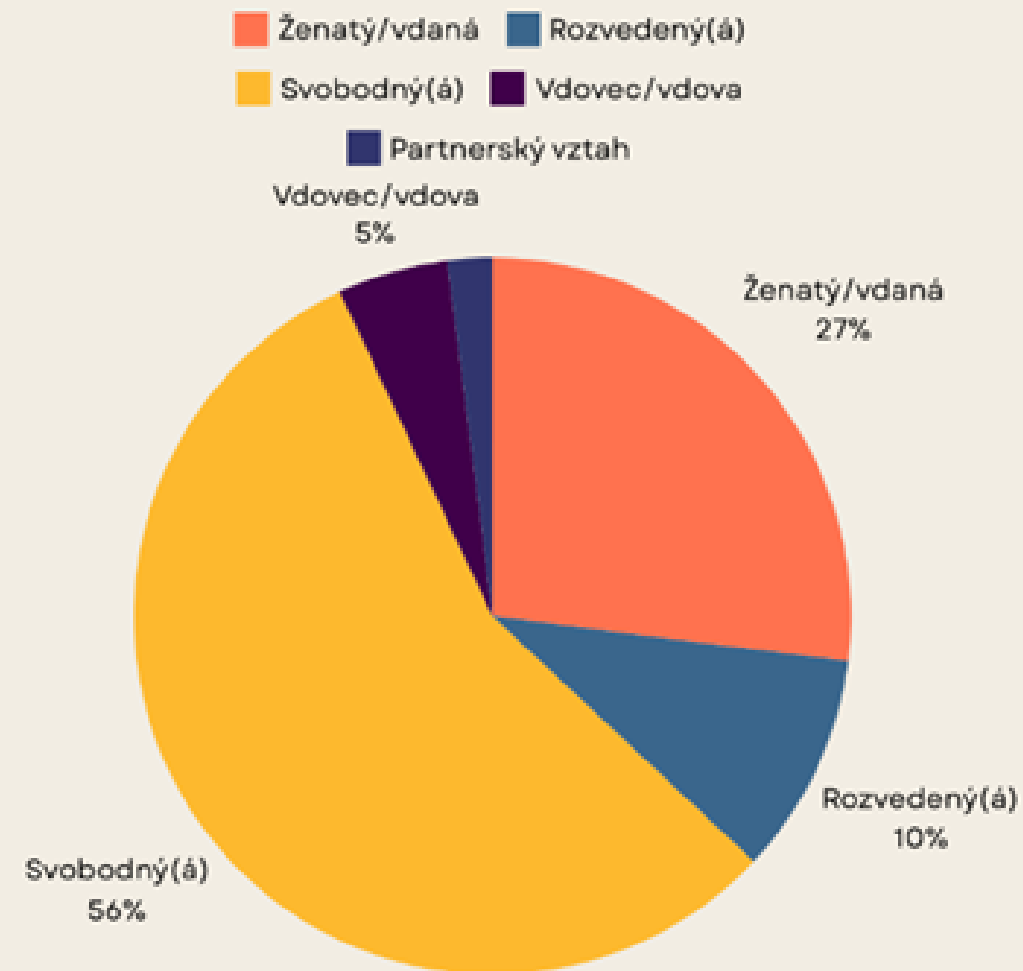

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Rodinný stav

Celkem 27 respondentů je ženatých/vdaných, 56 respondentů žije ve partnerském vztahu, 5 respondentů je vdovcem/vdovou, 10 je rozvedených a 2 jsou svobodní. Partnerský vztah je charakteristický pro generace mladší 46 let. Naopak, generace/respondenti starší 56 let neuvádějí takovou formu soužití. (Graf 3)

Shromáždit informace o rodinném stavu je zásadní pro lepší pochopení potřeb respondentů. Tyto údaje umožňují rozlišit životní priority a podpořit cílené zaměření intervencí a programů tak, aby lépe odpovídaly specifickým potřebám jednotlivých skupin. Získané informace navíc umožňují individuální přístup k respondentům na základě jejich aktuální životní situace. Celkově tato analýza přispívá k podrobnějšímu a přesnějšímu pochopení faktorů ovlivňujících životní priority jednotlivců.

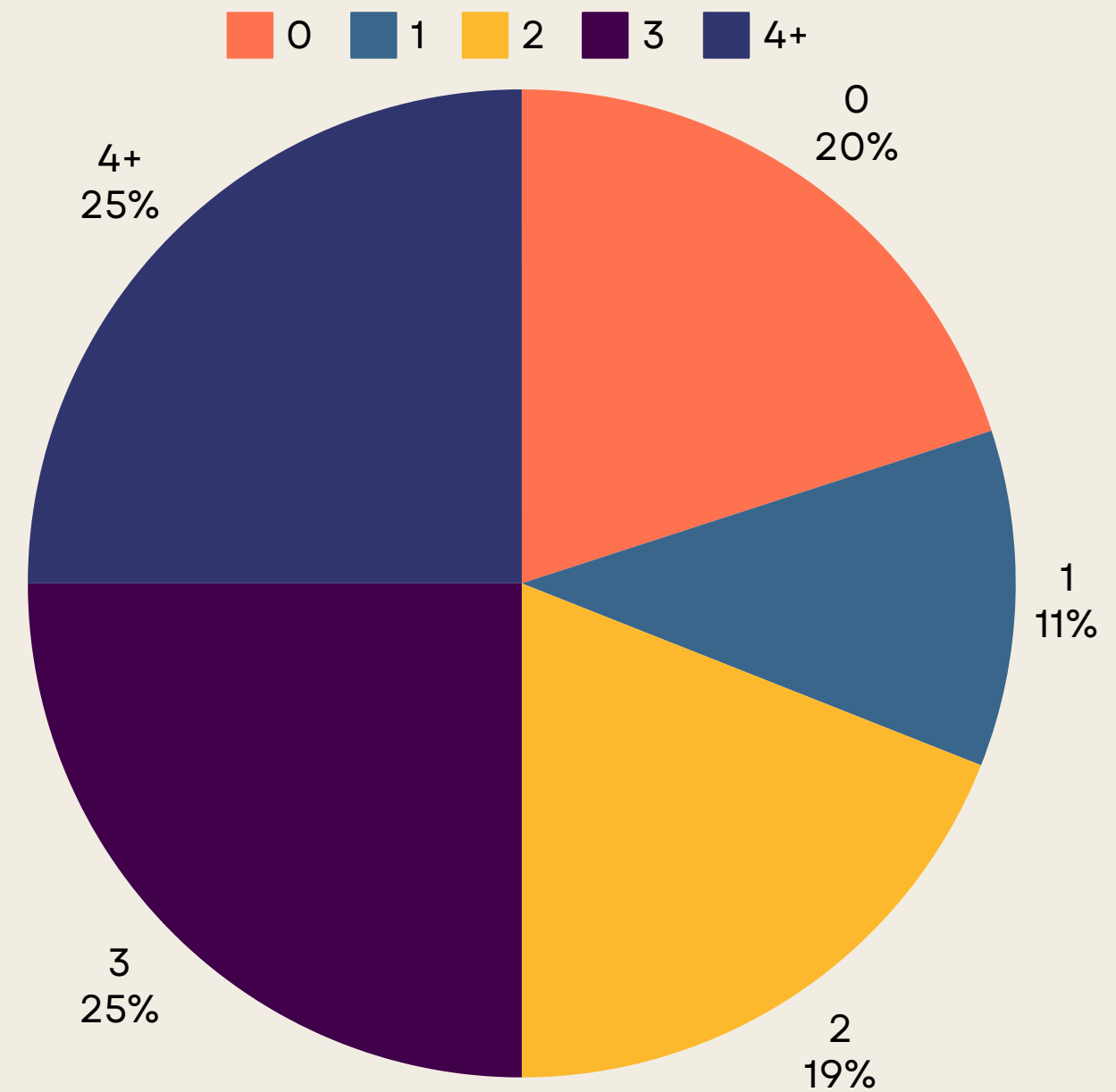

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Děti

4 a více dětí má 25 respondentů, 25 respondentů má 3 děti, 19 respondentů má 2 děti, 11 respondentů 1 dítě a 20 je bezdětných. (Graf 4)

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

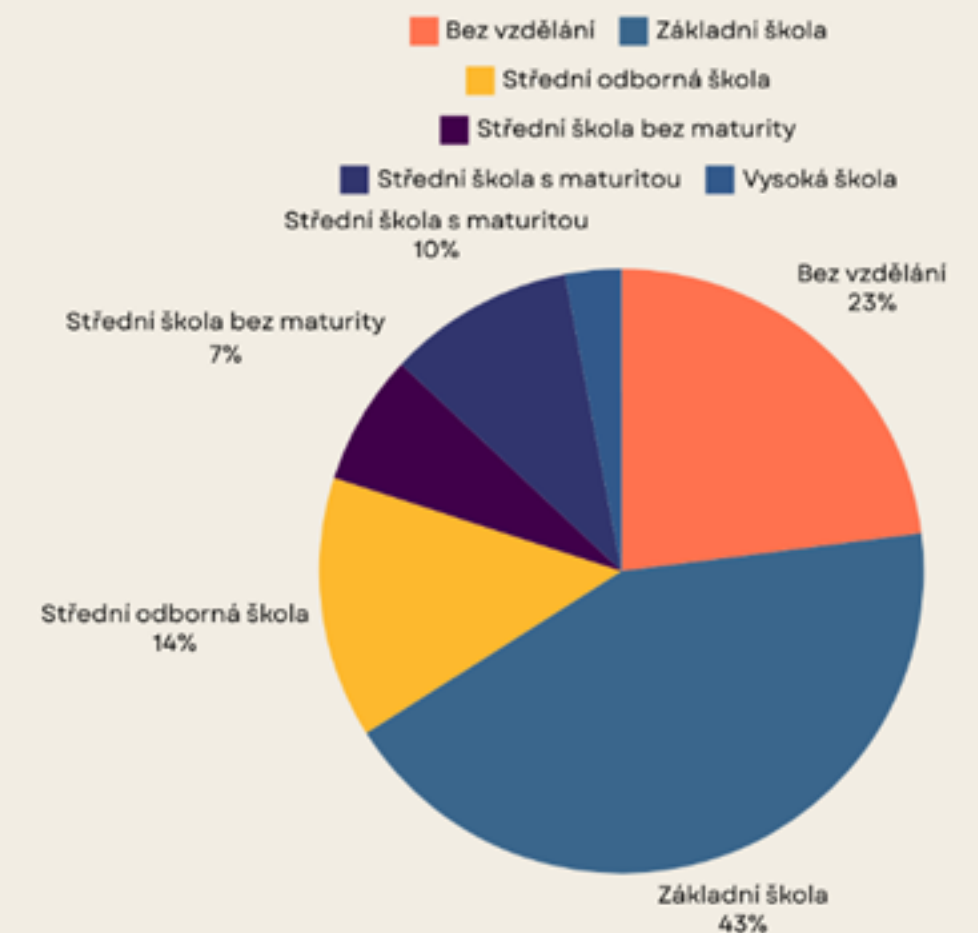
Vzdělání

Bez vzdělání je 23 respondentů, 43 respondentů ukončilo základní školu, 14 respondentů ukončilo střední odborné učiliště, 7 respondentů ukončilo střední školu bez maturity, 10 respondentů ukončilo střední školu s maturitou a 3 respondenti dosáhli vysokoškolského vzdělání. (Graf 5)

U respondentů ve věkové kategorii 15-25 let se ukázalo, že polovina z nich má dokončené pouze základní vzdělání, mají 2 a více dětí a pobírají sociální dávky. Tato skupina tedy nepokračovala v dalším vzdělání.

Oproti tomu respondenti od 36 do 45 let ve většině případů absolvovali vyšší stupeň vzdělání – střední odborné učiliště, střední školu bez nebo s maturitou.

Nižší úroveň vzdělanosti je častější v lokalitách ohrožených sociálním vyloučením/sociálně vyloučených lokalitách než ve městech.

Financováno
Evropskou unií

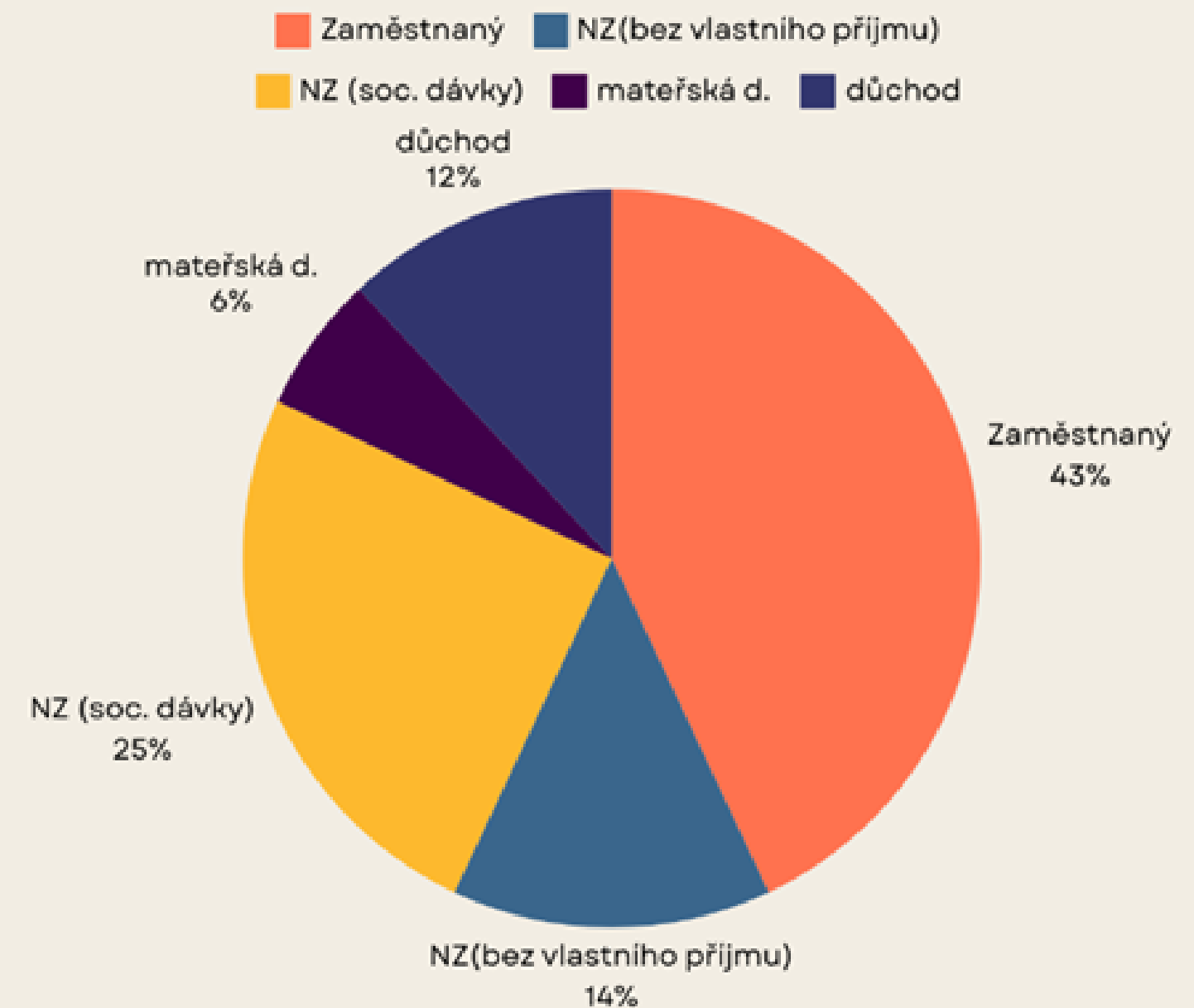
Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Příjem

Ze získaných dat vyplývá, že 43 respondentů je zaměstnaných, 14 respondentů je nezaměstnaných bez vlastního příjmu, 25 respondentů pobírá sociální dávky, 6 je na mateřské dovolené a 12 jsou důchodci. (Graf 6)

Ze 43 zaměstnaných respondentů je 13 žen a 30 mužů.

GRAF 6

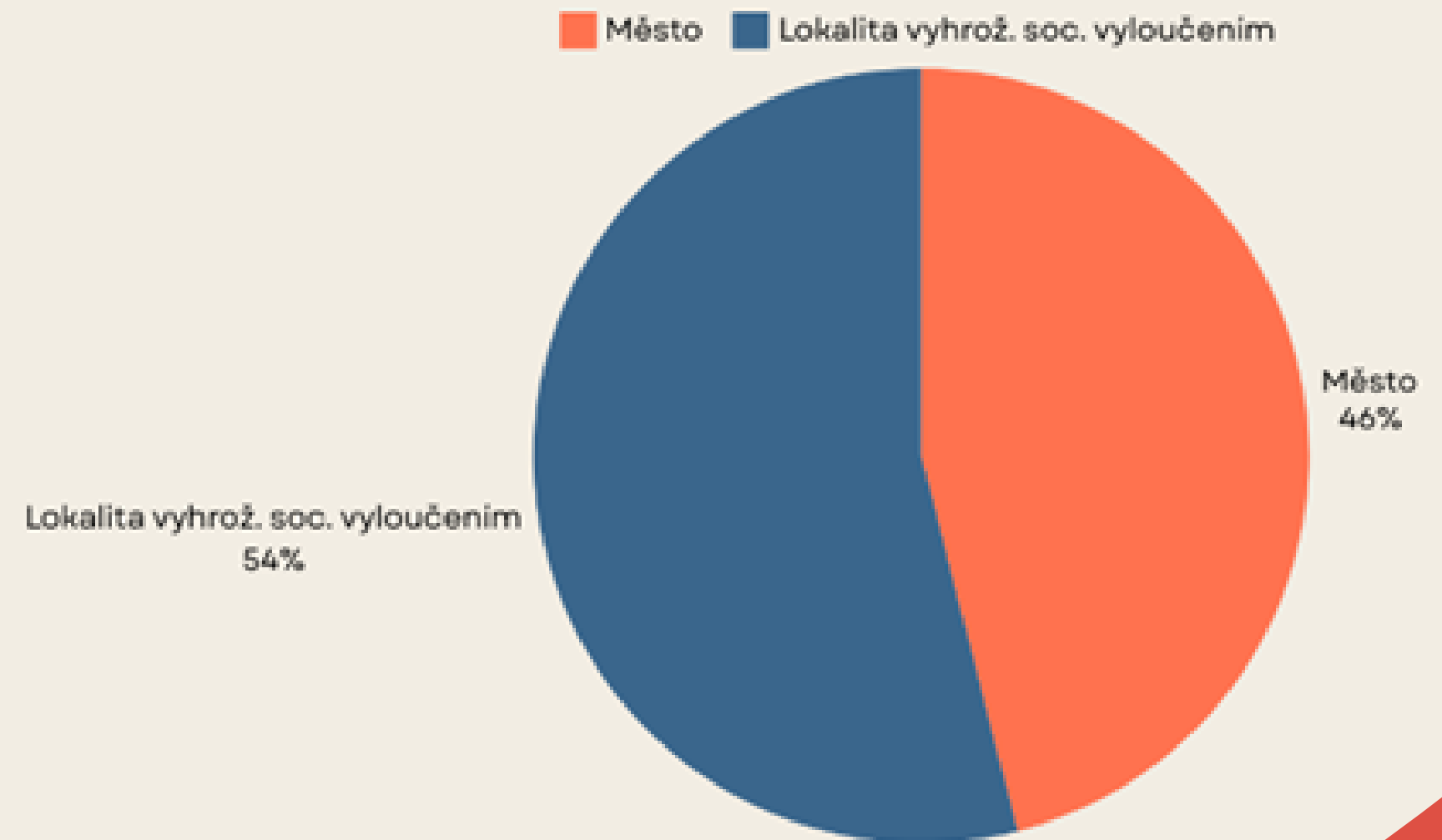
Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Příjem

Více než polovina respondentů (54) **bydlí v lokalitách ohrožených sociálním vyloučením** (Chomutov, Budišov nad Budišovkou) nebo **v sociálně vyloučených lokalitách** (Chodov - Železný dvůr). To naznačuje významné zastoupení osob, které čelí potenciálním sociálním problémům nebo žijí v oblastech s rozpoznanými problémy sociálního vyloučení. Zbylí respondenti (46) si za místo svého bydliště zvolili město, což poukazuje na koncentraci účastníků v městském prostředí. Toto rozložení bydliště může mít vliv na různé aspekty zkušeností a potřeb respondentů, což naznačuje potenciální rozdíly na základě sociálního kontextu jejich životního prostředí. (Graf 7)

GRAF 7

Financováno
Evropskou unií

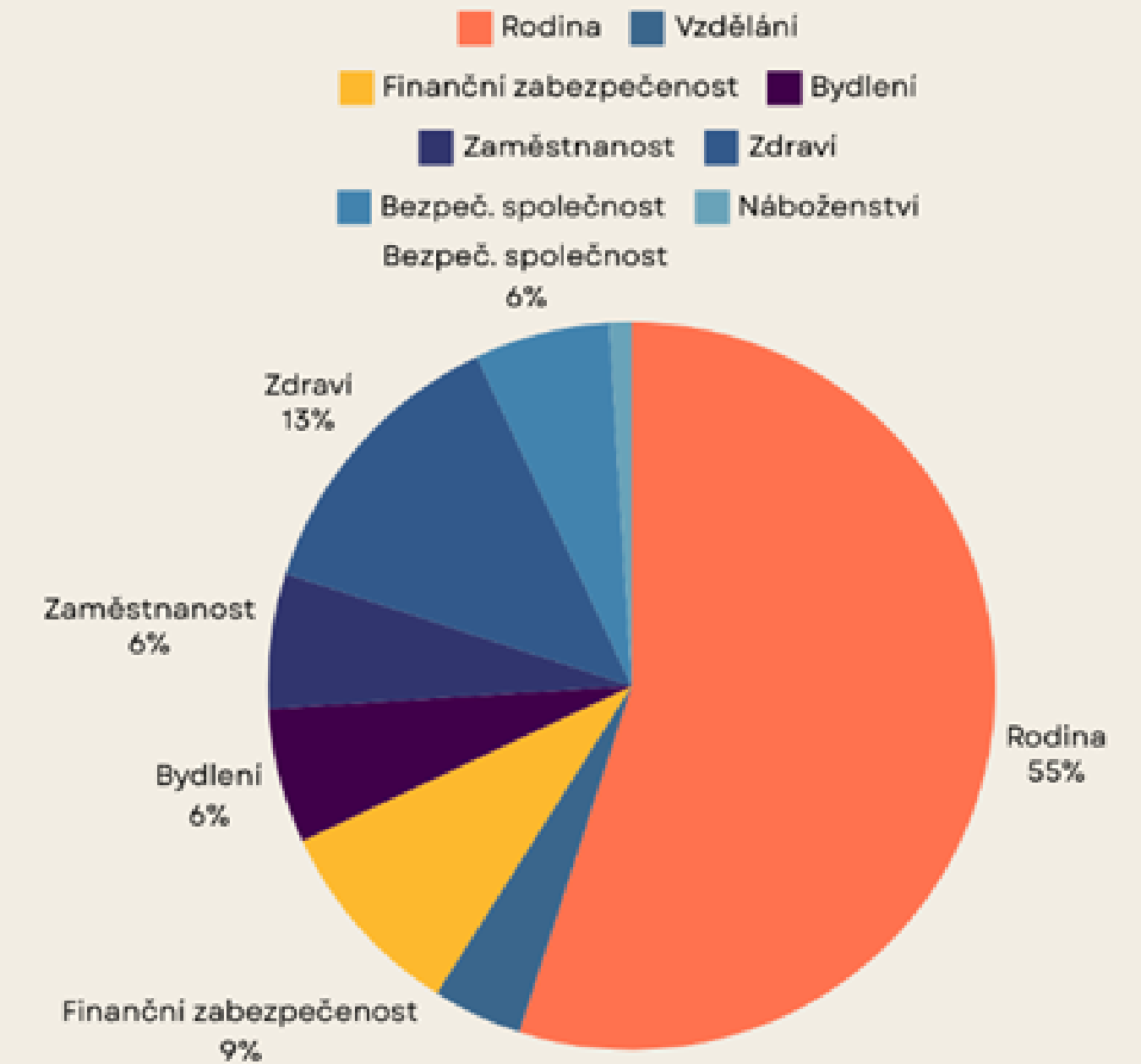
Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

B.

životní priority

Životní priority

Otázka „**Jaké jsou vaše životní priority?**“ nabídla 8 možných odpovědí (**rodina, vzdělání, finanční stabilita, bydlení, zaměstnání, zdraví, bezpečná společnost a náboženství**) a respondenti byli požádáni, aby je seřadili na stupnici od 1 do 8 (příčemž 1 je nejvyšší priorita). (Graf 8)

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Životní priority

Rodina je hlavní prioritou pro 55 respondentů, zdraví pro 13 respondentů a finanční stabilita pro 9 z nich. Vzdělání je nejdůležitější pro 4 respondenty, bydlení (a také zaměstnání a bezpečná společnost) bylo prioritou číslo jedna pro 6 respondentů a pro 1 respondenta je nejvyšší prioritou náboženství. (Graf 8)

Nejvyšší prioritu (rodina) označilo 31 žen a 24 mužů. Je charakteristické, že rodina je hlavní prioritou pro respondenty všech věkových kategorií. Druhá priorita (zdraví) je charakteristická pro starší generaci respondentů.

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Životní vzory

- Na otázku „**Máte osobnost, která je Vaším životním vzorem?**“ odpovědělo 45 respondentů, že vzor mají, naopak 55 respondentů žádný vzor neuvádí.
- Ve většině případů respondenti označují za vzory rodinné příslušníky (matka, otec, prarodiče...). Pro některé z nich jsou vzory známé osobnosti (např. Elvis Presley, Martin Luther King, Mike Tyson, Jan Žižka, Věra Bílá). Respondenti z Chodova/Železného dvora v řadě případů označili za svůj vzor zaměstnance NNO Khamoro (organizace působící v této lokalitě).

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Životní cíle

- V otázce „**Čeho byste rád/a dosáhl/a ve svém životě?**“ měli respondenti tendenci vybírat více možností, což svědčí o rozmanitých aspiracích.
- Mezi často volené cíle patřilo lepší vzdělání, zlepšení finanční situace a zlepšení podmínek bydlení, přičemž nejčastější odpovědi se zaměřovaly na dosažení lepší finanční stability, zajištění lepšího bydlení a získání pracovních příležitostí.
- V ilustrativních odpovědích respondentů se objevila široká škála přání, včetně touhy po bezpečnosti, zdraví a dobrém a stálém zaměstnání. Pozoruhodné je, že respondenti ze sociálně vyloučených lokalit nebo oblastí ohrožených sociálním vyloučením zdůrazňovali **důležitost zlepšení podmínek bydlení**, což naznačuje společný zájem této skupiny o řešení problémů souvisejících s bydlením a životními podmínkami.
- Souhrnně lze říci, že odpovědi zdůrazňují mnohostranné životní aspirace s důrazem na **ekonomickou stabilitu, lepší životní podmínky a stabilní zaměstnání**. Tato společná vize odráží rozmanité cíle a společné obavy dotazovaných osob.

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Přání pro své děti

Na otázku „**Co byste si přáli pro své děti (čeho by měly dosáhnout)?**“ vyjádřila naprostá většina respondentů **přání zlepšit životní podmínky, dosáhnout vyšší úrovně vzdělání a mít pracovní příležitosti**, které jim zajistí **slušný příjem**. Jejich přání pro děti zahrnují široké spektrum a odrážejí společný důraz na zajištění lepší budoucnosti. Mezi ilustrativní odpovědi patřily aspirace na život bez diskriminace, sociální jistoty a rovnost. Někteří respondenti zdůrazňovali význam štěstí a snadného života, zatímco jiní upřednostňovali bezpečnost a finanční stabilitu.

Mnozí formulovali konkrétní cíle, jako je **stálá práce, solidní bydlení a dobré zdraví**. Převažovaly vzdělanostní aspirace, kdy si přáli, aby se jejich děti staly lékaři, právníky, učiteli nebo aby prostě byly vysoce vzdělané a dobře placené. Odpovědi společně podtrhují společné téma rodičovských aspirací na blahobyt, úspěch a spokojenost jejich dětí, které zahrnují jak materiální, tak nemateriální dimenze.

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

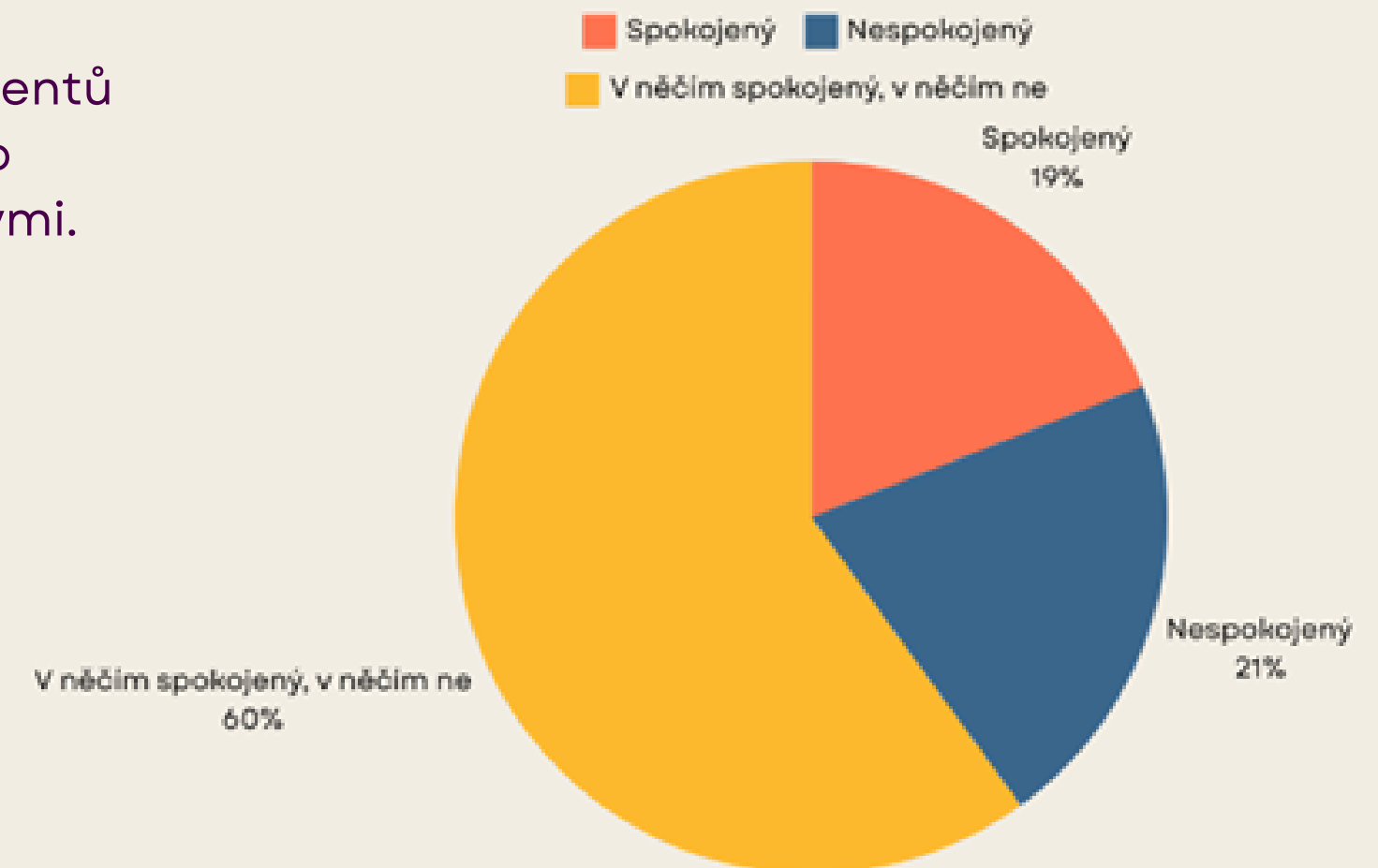
C.

životní

spokojenost

Míra spokojenosti se životem

Na otázku “**Do jaké míry jste spokojen/a se svým životem?**”, 19 respondentů uvedlo spokojenost, 21 vyjádřilo nespokojenost a 60 respondentů uvedlo kombinaci spokojenosti s určitými aspekty života a nespokojenosti s jinými. (Graf 9)

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Ohrožující problémy

Otázka „**Setkáváte se v běžném životě s problémy, který ohrožují Vás/Vaše blízké?**“ Je zřejmé, že čtyři hlavní oblasti obav, které byly respondentům předloženy, **chudoba, nezaměstnanost, nemoc a pocit ohrožení** nebo **nedostatek bezpečí**, odrážejí různé vnímání problémů v jejich každodenním životě. Někteří respondenti uvedli i další problémy, se kterými se potýkají (viz poslední odstavec kurzívou na konci této kapitoly, což je důvod, proč všech 100 respondentů neoznačilo nabízené možnosti).

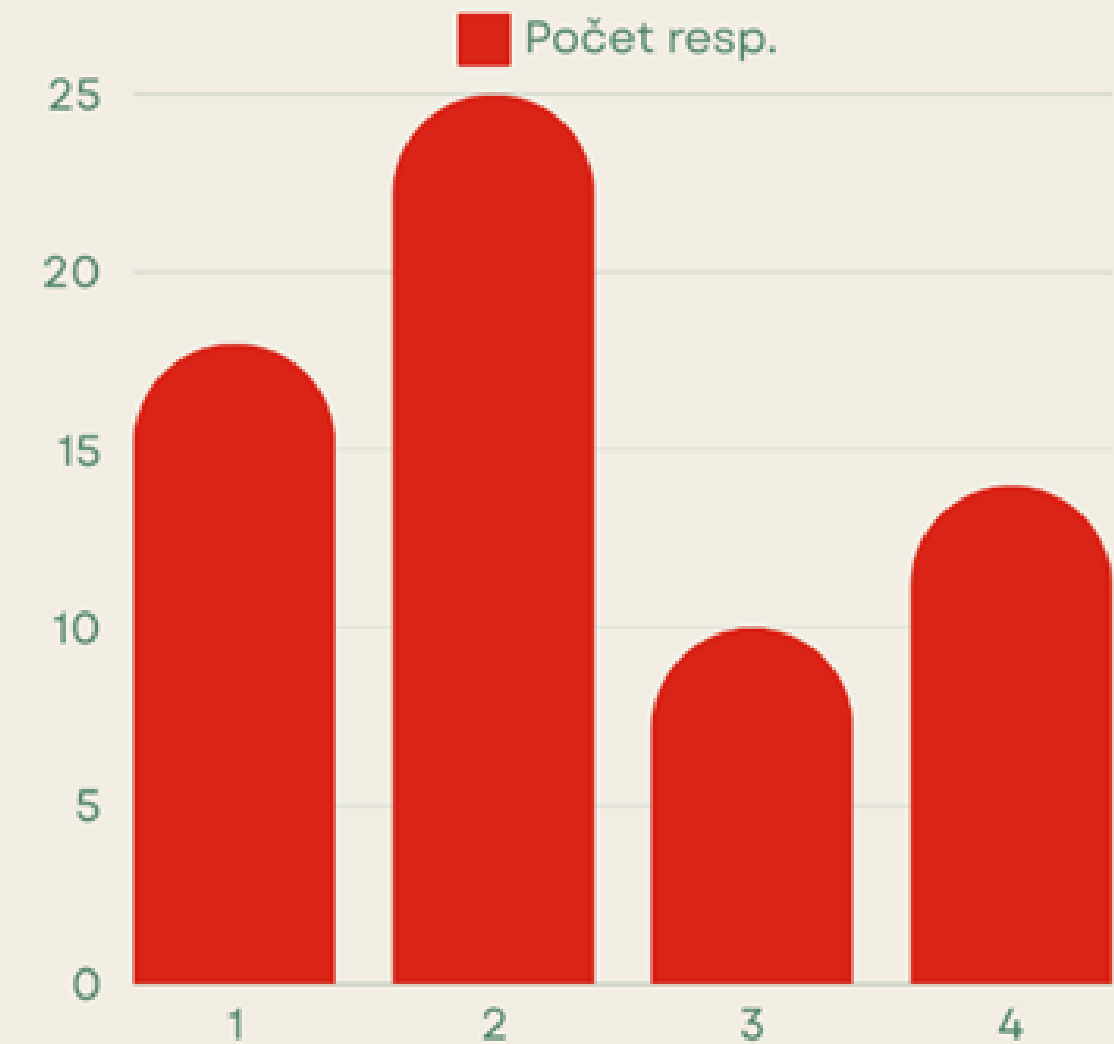

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Chudoba

Chudobu označilo 18 respondentů za hlavní problém, což naznačuje významný dopad ekonomických potíží (číslo 1). Dalších 25 respondentů ji označilo za druhý nejvýznamnější problém, což naznačuje rozsáhlou ekonomickou zátěž (číslo 2), 10 respondentů zařadilo chudobu na třetí místo, což naznačuje různé úrovně ekonomických problémů v rámci skupiny (číslo 3). 14 respondentů ji označilo jako číslo 4, přiznávají vliv chudoby s menší intenzitou.

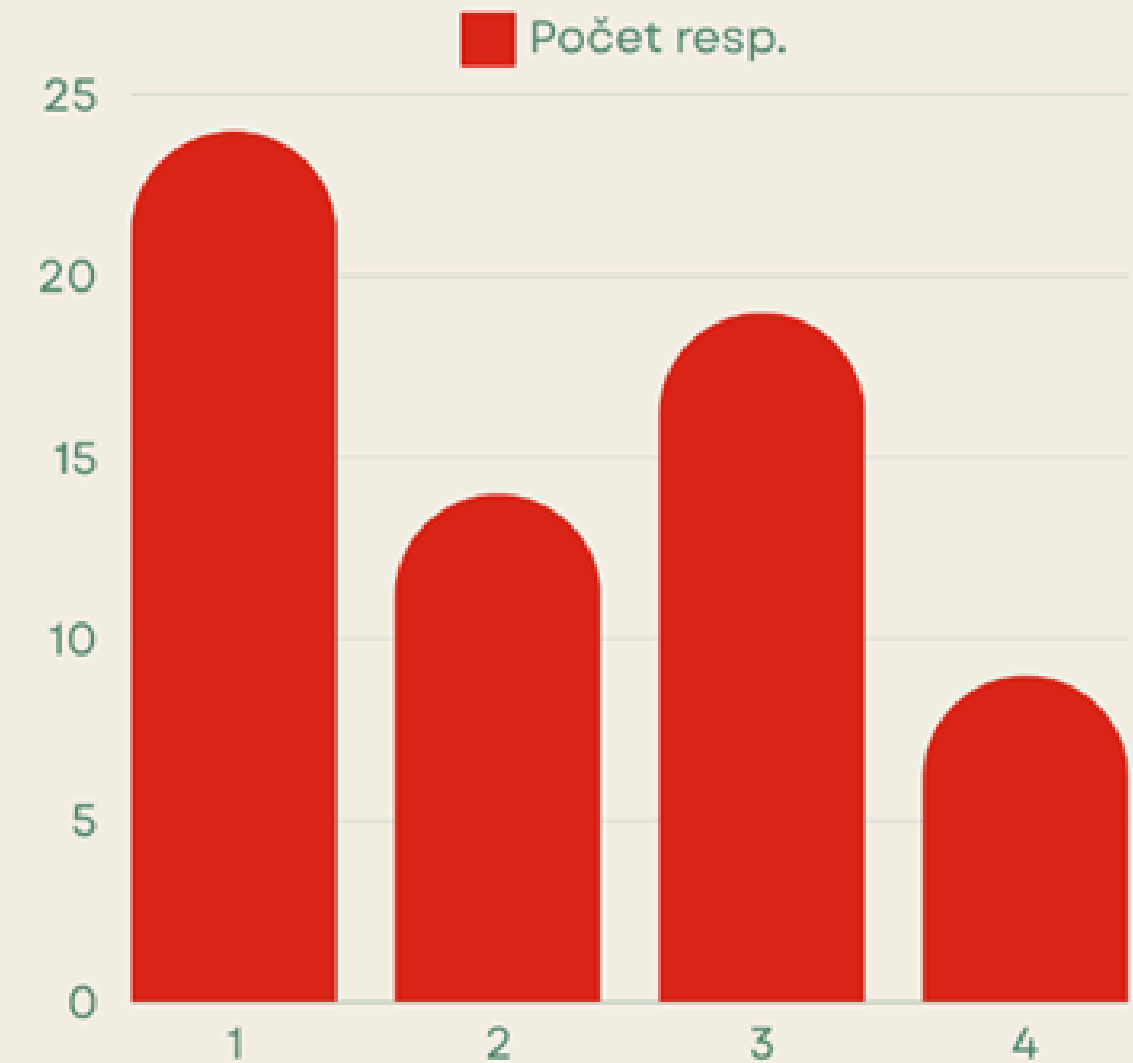

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Nezaměstnanost

Nezaměstnanost se objevila jako významný problém pro 24 respondentů, kteří zdůraznili rozsáhlé obavy o zaměstnání (číslo 1). Za druhý nejvýznamnější problém ji považovalo 14 respondentů, kteří poukazovali na přetrvávající problémy na trhu práce (číslo 2). Na třetí místo ji zařadilo 19 respondentů, což poukazuje na přetrvávající dopad na značnou část účastníků (číslo 3). 9 respondentů ji označilo jako číslo 4, což značí vnímání důležitosti nezaměstnanosti, i když pravděpodobně v méně naléhavém kontextu.

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Zdraví

Zdraví označilo za hlavní problém 26 respondentů, což podtrhuje hluboký dopad zdravotních problémů na jejich životy (číslo 1). Jako druhý nejvýznamnější problém jej označilo 15 respondentů, což poukazuje na rozmanitou povahu zdravotních problémů (číslo 2). Na třetí místo jej zařadilo 12 respondentů, což naznačuje různé vnímání naléhavosti zdravotních problémů (číslo 3). Jako číslo 4 jej označilo 8 respondentů, což naznačuje diferencovaný pohled na rozsah zdravotních hrozeb v jejich životě.

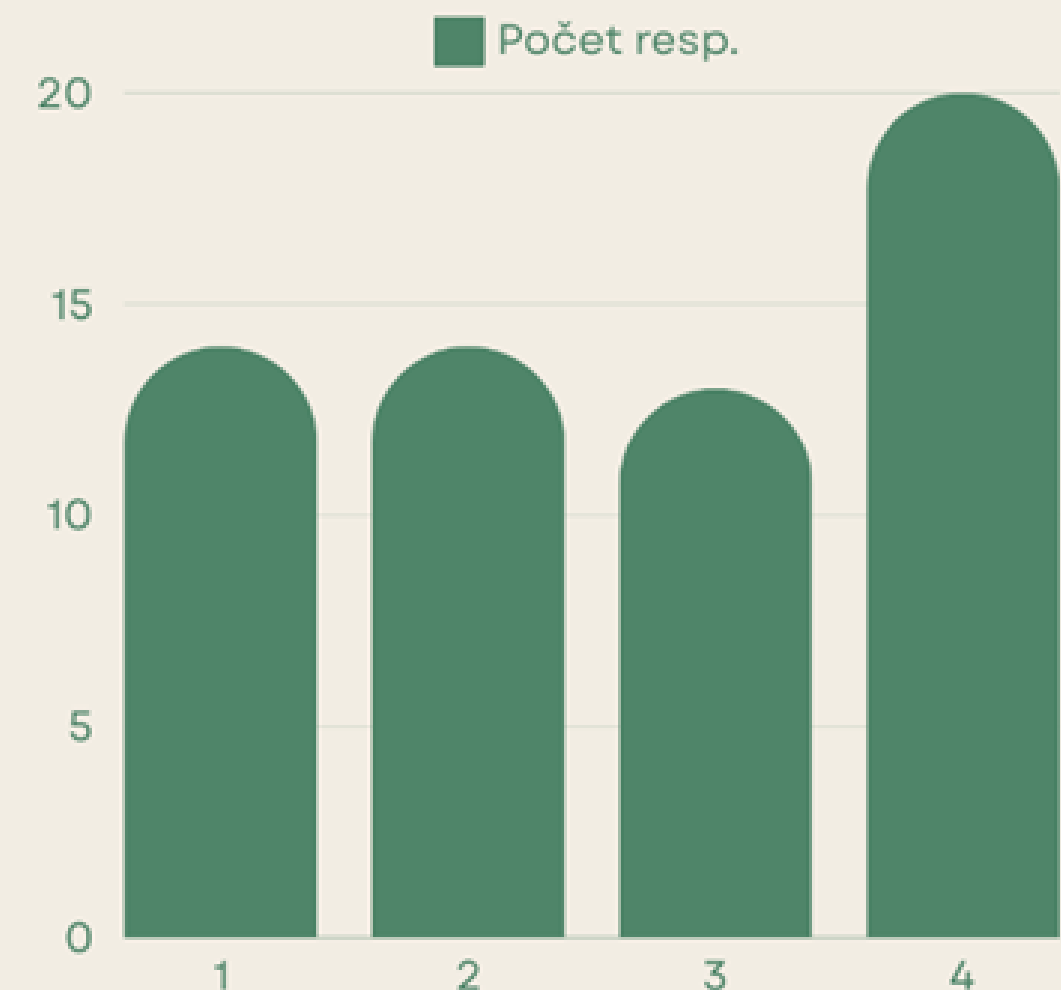
Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Ohrožení/pocit nebezpečí

Ohrožení/pocit nebezpečí označilo za hlavní problém 14 respondentů, což poukazuje na subjektivní povahu obav o bezpečnost (číslo 1). Jako druhý nejvýznamnější problém jej označilo 14 respondentů, což svědčí o společném vnímání bezpečnosti jako rozšířené obavy (číslo 2). Na třetí místo ji zařadilo 13 respondentů, což naznačuje nuancované hodnocení bezpečnostních problémů v jejich každodenním životě (číslo 3). 20 respondentů ji označilo jako číslo 4, což naznačuje, že bezpečnost sice vnímají; nemusí ji však považovat za nejnaléhavější hrozbu.

Je důležité zdůraznit, že velká část respondentů identifikovala další významné problémy, které nebyly zahrnuty do předem definovaného seznamu. Tyto další problémy odrážejí hlubší a rozmanitější vrstvy obtíží, kterým respondenti čelí ve svém každodenním životě.

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Další významné problémy

- **Těmito problémy jsou:**
- **Insolvence/zadluženost:** Někteří respondenti zdůrazňovali potíže související s finanční závislostí, zadlužeností nebo neschopností efektivně řídit své finanční záležitosti.
- **Bydlení:** Otázky týkající se bydlení odhalily problémy související s dostupností a kvalitou, které mohou ovlivnit celkovou životní situaci respondentů.
- **Nedostatečná zdravotní péče:** Několik respondentů uvedlo problémy spojené s omezeným přístupem ke kvalitní zdravotní péči nebo s nedostatečnými zdravotnickými službami.
- **Rasismus:** Někteří respondenti upozorňovali na problémy spojené s rasismem, což naznačuje, že v jejich každodenních zkušenostech mohou hrát významnou roli sociální nebo kulturní faktory.
- **Vysoké životní náklady:** Několik respondentů vyjádřilo obavy z vysokých životních nákladů, které mohou ovlivnit jejich schopnost uspokojovat základní potřeby.
- **Předsudky a diskriminace:** Otázky týkající se předsudků a diskriminace odhalily problémy související s nerovným nebo nespravedlivým zacházením v určitých situacích.
- *Celkově tyto identifikované problémy poskytují cenný vhled do kontextu sociálních problémů, kterým respondenti čelí, a zdůrazňují komplexní povahu jejich každodenních bojů. Tato rozmanitost představuje zásadní aspekt, který by měl být pečlivě zohledněn při navrhování a realizaci opatření nebo podpůrných programů.*

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Závěr

Cílem výzkumu životních priorit romské populace v České republice bylo objasnit problémy a aspirace marginalizované komunity, která se potýká s problémy, jako je sociální vyloučení, diskriminace, nízké vzdělání, nezaměstnanost a špatný zdravotní stav. Studie provedená v pěti vybraných lokalitách, včetně sociálně vyloučených oblastí, se zabývala tím, jak respondenti chápou své životní role, kvalitu života a jak zvládají svou životní situaci.

Zjištění poskytují cenný základ pro vývoj cílených intervencí a programů. Demografická analýza zohledňující věk, pohlaví, rodinný stav, děti, vzdělání, příjem a místo bydliště odhaluje významné rozdíly, které ovlivňují životní priority. Například generační rozdíly, různé potřeby mezi rodinnými stavy a odlišné úrovně vzdělání zdůrazňují důležitost přizpůsobit přístup ke každé z těchto skupin.

Část výzkumu věnovaná životním prioritám ukázala, že na nejvyšší příčky se u respondentů řadí rodina, zdraví a finanční stabilita. Jako vzory jsou uváděni jak rodinní příslušníci, tak významné osobnosti a v některých případech i zaměstnanci místních organizací. Aspirace na osobní úspěchy odrážejí mnohostrannou touhu po ekonomické stabilitě, zlepšení životních podmínek a zaměstnání.

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Přání rodičů pro jejich děti zahrnují širokou škálu možností a kladou důraz na zlepšení životních podmínek, vyšší vzdělání a jisté zaměstnání. Respondenti vyjadřují společnou vizi blahobytu a úspěchu svých dětí, která zahrnuje jak materiální, tak nemateriální dimenze.

Pokud jde o spokojenost se životem, respondenti prezentují smíšený obrázek, přičemž významný podíl vyjadřuje kombinaci spokojenosti s určitými aspekty a nespokojenosti s jinými.

Identifikace problémů v každodenním životě odráží různé vnímání, přičemž jako významné obavy se objevují chudoba, nezaměstnanost a zdraví. Respondenti navíc zdůrazňovali problémy jako platební neschopnost, problémy s bydlením, nedostatečnou zdravotní péčí, rasismus, vysoké životní náklady, předsudky a diskriminace.

Zjištěné problémy poskytují zásadní vhled do složité povahy každodenních bojů, kterým romská komunita čelí. Různorodé vrstvy problémů zdůrazňují potřebu diferencovaných a komplexních opatření při navrhování podpůrných programů. Výsledky výzkumu slouží jako klíčový zdroj informací pro zúčastněné strany zapojené do plánování iniciativ pro **integraci a spokojenost romské menšiny v České republice.**

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory jsou pouze názory autora/autorů a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie, Evropské komise. Evropská unie ani financující orgán za ně nemohou nést odpovědnost.

Doporučení

1. Programy přizpůsobené potřebám: Vypracovat podpůrné programy a intervence přizpůsobené různým identifikovaným potřebám – různé věkové skupiny, rodinný stav, úroveň vzdělání a místo bydliště. Rozpoznat a řešit jedinečné výzvy, s nimiž se jednotlivci ve společensky vyloučených lokalitách potýkají.

2. Iniciativy v oblasti vzdělávání: Dát prioritu iniciativám, které se zaměřují na zlepšení vzdělání, zejména u mladších respondentů. Implementovat opatření, která podporují další vzdělávání pro ty, kteří nedokončili středoškolské vzdělání, s ohledem na specifické výzvy této skupiny.

3. Příležitosti v zaměstnání: Usnadnit programy zaměřené na zlepšení pracovních příležitostí, rozpoznat význam stabilních pracovních míst v prioritách respondentů. Uvažovat o odborném vzdělávání a programy umístění do práce k řešení obav spojených s nezaměstnaností.

4. Dostupné bydlení: Implementovat opatření ke zlepšení bydlení, s důrazem na zlepšení dostupnosti a kvality. Spolupracovat s příslušnými zúčastněnými stranami na vytvoření cenově dostupných bytových řešení, která by pozitivně ovlivnila celkovou životní situaci respondentů.

5. Boj proti rasismu a diskriminaci: Navrhnout osvětové kampaně a školicí programy k potlačení rasismu, předsudků a diskriminace. Podporovat inkluzivní prostředí, které respektuje rozmanitost a zajišťuje férové zacházení s romskou populací v různých sociálních kontextech.

Doporučení

6. Programy finanční gramotnosti: Zavést programy finanční gramotnosti k posílení schopnosti respondentů efektivně spravovat své finanční záležitosti. Řešit otázky týkající se insolvence a zadluženosti prostřednictvím vzdělávacích a podpůrných iniciativ.

7. Zapojení komunity: Posilovat zapojení komunity prostřednictvím zapojení místních organizací a vzorů při řešení jedinečných potřeb romské komunity. Stvrdit partnerství s nevládními organizacemi, místními autoritami a leadery komunit k zajištění efektivní implementace podpůrných programů.

9. Iniciativy podpory rodičů: Vyvinout iniciativy, které specificky podporují rodičovské aspirace pro jejich děti, jako jsou stipendia, mentoring a vzdělávací zdroje. Rozpoznat důležitost rodiny v prioritách respondentů a navrhnout intervence, které posilují rodinné vazby.

10. Pravidelná hodnocení a úpravy: Zřídit systém pravidelných hodnocení účinnosti implementovaných programů. Shromažďovat zpětnou vazbu od romské komunity, přizpůsobovat intervence podle vyvíjejících se potřeb a zajistit, že podpora poskytovaná odpovídá měnícím se dynamikám jejich životů.

Realizací těchto doporučení mohou zainteresované strany přispět ke zlepšení pohody, životních podmínek a integrace romské menšiny v České republice. Trvalá spolupráce a závazek porozumění a řešení jedinečných výzev, kterým komunita čelí, bude klíčová pro úspěch těchto iniciativ.

Listopad 2023 Copyright © Slovo 21, z.s.
Reprodukce materiálu v této publikaci je
povolena pouze pro nekomerční, vzdělávací
účely, a to za podmínky, že je uveden zdroj.
www.slovo21.cz Tábořská 979/5, 140 00 Praha,
Česká republika